

БИОЛОГИЧНО РАЗНООБРАЗИЕ, ЗАЩИТЕНИ ТЕРИТОРИИ И ЗАЩИТЕНИ ЗОНИ

Инвестиционното намерение е ново и включва:

Във връзка с инвестиционното намерение на възложителя - собственик на ПИ **17748.89.4** намиращ се в землището на с. Гранитово, общ. Елхово, за изграждане на фотоелектрична инсталация в границите на имота се налага проектирането и изграждането на въздушна кабелна линия 110kV, трасето на което започва от ПИ **72240.23.364** в землището на с. Тенево до ПИ **17748.89.4** в землището на с. Гранитово.

Трасето е с обща дължина **30 510.61 метра** и пресича землищата на с. Тенево, с. Каравелово, с.Бояново, с.Кирилово, гр. Елхово и с.Гранитово. То обхваща земеделска територия извън одобрените регулационни граници на с. Тенево, с. Каравелово, с.Бояново, с. Кирилово, гр. Елхово и с. Гранитово Трасето на кабелната линия е проектирано съгласно Наредба № 16 от 9.06.2004г. за сервитутите на енергийните обекти е предвиден габарит на сервитута на съоръжението 7 м. двустранно от оста му, общо 14м. Трасето пресича републикански пътища, канали и други въздушни кабелни линии. На място е извършено геодезическо заснемане на всички ситуационни подробности, с които трасето на въздушната кабелна линия е съобразено.

Защитени територии

В непосредствена близост до площадка на инвестиционното предложение (ИП), няма разположени защитени територии (ЗТ). Такива не се засягат.

Най-близко разположени ЗТ, обявени по реда на Закона за защитените територии (ЗЗТ), са следните:

БАЛАБАНА (Код в регистъра: 17)

Категория: Поддържан резерват

Площ: 76.98 хектара

Местоположение:

Област: Ямбол, **Община:** Елхово, **Населено място:** гр. Елхово

Попада на територията на следните Регионални инспекции по околната среда и водите (РИОСВ) Стара Загора - бул."Стара Планина" № 2

Документи за обявяване:

Заповед No.2676 от 21.12.1960 г., бр. 20/1961 на Държавен вестник [2676-1960 г.](#)

Документи за промяна:

1. Промяна в площта - увеличаване със Заповед No.752 от 19.07.1984 г., бр. 69/1984 на

Държавен вестник [752-1984 г.](#)

2. Прекатегоризация със Заповед No.376 от 15.10.1999 г., бр. 97/1999 на Държавен

вестник [376-1999 г.](#)

3. Приемане на План за управление със Заповед No.РД-590 от 04.07.2002 г., бр. 85/2002 на

Държавен вестник [590-2002 г.](#)

4. Промяна в площта - актуализация със Заповед No.РД-57 от 30.01.2008 г., бр. 39/2008 на

Държавен вестник [57-2008 г.](#)

5. Приемане на План за управление със Заповед No.РД-283 от 26.05.2016 г., бр. 48/2016 на

Държавен вестник [283-2016 г.](#)

План за управление на Защитена територия (препратка):

Цели на обявяване:

1. Местообитания на различни видове чапли. Равнинни лонгозни гори.

Режим на дейности:

1. До утвърждаване на план за управление в поддържаения резерват се разрешава извършване на следните дейности: 1. Извеждане на санитарни сечи; 2. Възстановяване и поддържане на крайречна гора; 3. Създаване на условия за гнездене на чапли; 4. Създаване на условия за гнездене на колхидския фазан; 5. Регулиране числеността на лисици, чакали, белки и диви свине.

Припокриване (частично или пълно):

ЗЗ по директивата за местообитанията: Река Тунджа 2

ДОЛНА ТОПЧИЯ (Код в регистъра: 18)

Категория: Поддържан резерват

Площ: 467.47 хектара

Местоположение:

Област: Ямбол, **Община:** Елхово, **Населено място:** гр. Елхово, с. Трънково

Попада на територията на следните Регионални инспекции по околната среда и водите (РИОСВ) Стара Загора - бул. "Стара Планина" № 2

Документи за обявяване:

Заповед No.225 от 29.02.1960 г., бр. на Държавен вестник [225-1960 г.](#)

Документи за промяна:

1. Промяна в площта - намаляване със Заповед No.1700 от 17.07.1961 г., бр. на Държавен вестник [1700-1961 г.](#)

2. Промяна в площта - намаляване със Заповед No.756 от 19.07.1984 г., бр. 69/1984 на Държавен вестник [756-1984 г.](#)

3. Прекатегоризация със Заповед No.377 от 15.10.1999 г., бр. 97/1999 на Държавен вестник [377-1999 г.](#)

4. Приемане на План за управление със Заповед No.РД-590 от 04.07.2002 г., бр. 85/2002 на Държавен вестник [590-2002 г.](#)

5. Промяна в площта - актуализация със Заповед No.РД-245 от 18.04.2008 г., бр. 73/2008 на Държавен вестник [245-2008 г.](#)

6. Приемане на План за управление със Заповед No.РД-283 от 26.05.2016 г., бр. 48/2016 на Държавен вестник [283-2016 г.](#)

План за управление на Защитена територия (препратка): **Цели на обявяване:**

1. Находище на колхидски фазан. Лонгозна гора.

Режим на дейности:

1. До утвърждаване на план за управление в поддържаения резерват се разрешава извършване на следните дейности: 1. Извеждане на санитарни сечи; 2. Възстановяване и поддържане на крайречна гора; 3. Създаване на условия за гнездене на колхидския фазан; 4. Регулиране числеността на лисици, чакали, белки и диви свине.

Припокриване (частично или пълно):

ЗЗ по директивата за местообитанията: Река Тунджа 2

ГОРНА ТОПЧИЯ (Код в регистъра: 12)

Категория: Резерват

Площ: 164.38 хектара

Местоположение:

Област: Ямбол, **Община:** Тунджа, **Населено място:** с. Коневец

Попада на територията на следните Регионални инспекции по околната среда и водите (РИОСВ) Стара Загора - бул."Стара Планина" № 2

Документи за обявяване:

Постановление на Министерски Съвет No.1171 от 24.09.1951 г., бр. на Държавен

вестник [1171-1951 г.](#)

Документи за промяна:

1. Промяна в площта - увеличаване със Заповед No.754 от 19.07.1984 г., бр. 69/1984 на

Държавен вестник [754-1984 г.](#)

2. Промяна в площта - актуализация със Заповед No.РД-942 от 28.12.2007 г., бр. 32/2008 на

Държавен вестник [942-2007 г.](#)

3. Приемане на План за управление със Заповед No.РД-799 от 02.12.2015 г., бр. 100/2015

на Държавен вестник [799-2015 г.](#)

План за управление на Защитена територия (препратка): **Цели на обявяване:**

1. Лонгозна гора.

Режим на дейности:

1. В резервата се забраняват всякакви дейности, с изключение на: 1. тяхната охрана; 2. посещения с научна цел; 3. преминаването на хора по маркирани пътеки, включително с образователна цел; 4. събиране на семенен материал, диви растения и животни с научна цел или за възстановяването им на други места в количества, начини и време, изключващи нарушения в екосистемите;

Припокриване (частично или пълно):

33 по директивата за местообитанията: Река Тунджа 2

ДРЪНЧИ ДУПКА (Код в регистъра: 232)

Категория: Природна забележителност

Площ: 5.0 хектара

Местоположение:

Област: Ямбол, **Община:** Елхово, **Населено място:** с. Мелница

Попада на територията на следните Регионални инспекции по околната среда и водите (РИОСВ) Стара Загора - бул."Стара Планина" № 2

Документи за обявяване:

Заповед No.37 от 11.01.1968 г., бр. 43/1968 на Държавен вестник [37-1968 г.](#)

Цели на обявяване:

1. Опазване на пещера

Режим на дейности:

1. Забранява се да се секат, кастрят и повреждат дърветата, както и да се късат или изкореняват всякакви растения

2. Забранява се пашата на какъвто и да е добитък и през всяко време

3. Забранява се да се преследването на дивите животни, птиците и техните малки и развалянето на гнездата и леговищата им

4. Забранява се да се разкриват кариери за камъни, пясък и пръст, с което се провежда и изменя естествения облик на местността и включително водните течения

5. Забранява се чупенето, драскането и повреждането по какъвто и да е начин, сталактити, сталагмити и други скални образувания в пещерите

Припокриване (частично или пълно):

33 по директивата за местообитанията: Дервентски възвишения 1

ЖДРЕЛОТО НА РЕКА ТУНДЖА (Код в регистъра: 452)

Категория: Защитена местност

Площ: 1891.21 хектара

Местоположение:

1. Област: Хасково, **Община:** Тополовград, **Населено място:** с. Радовец

2. Област: Ямбол, **Община:** Елхово, **Населено място:** с. Лесово

Попада на територията на следните Регионални инспекции по околната среда и водите (РИОСВ) Стара Загора - бул."Стара Планина" № 2 и Хасково - ул.

"Добруджа", бл. 14, ет. 1

Документи за обявяване:

Заповед No.РД-385 от 13.06.2007 г., бр. 61/2007 на Държавен вестник [385-2007 г.](#)

Цели на обявяване:

1. Опазване на консервационно значими местообитания на 149 вида птици, 8 вида земноводни, 21 вида влечуги, на други защитени, редки и уязвими растителни и животински видове, техните съобщества, както и характерен ландшафт;

Режим на дейности:

1. Забранява се строителство на промишлени обекти, сгради, пътища, канали, технически и други съоръжения, включително за производство на електроенергия, с изключение на строителство и дейности, свързани с охраната на държавната граница на Република България;

2. Забранява се търсене и проучване на подземни богатства, разкриване на кариери, мини и други дейности, водещи до увреждане на естествения ландшафт и нарушаване на естественото състояние на водния обект и бреговете му;

3. Забранява се създаване на култури от неместни растителни видове, с изключение на натурализираните видове.

Припокриване (частично или пълно):

33 по директивата за местообитанията: Ждрелото на река Тунджа

Посочените защитени територии по никакъв начин няма да бъдат засегнати при реализиране на ИП.

Изводи:

- ✓ Територията на инвестиционното предложение не попада в граници на защитени територии по смисъла на Закона за защитените територии.
- ✓ В непосредствена близост до площадка на инвестиционното предложение няма разположени защитени територии.
- ✓ Най-близко разположените защитени територии се намират на разстояние по-голямо от 200 метра границите на площадката на инвестиционното предложение.

При реализацията на настоящото ИП, **очакваното въздействие ще бъде нулево по отношение на защитените територии.**

Защитени зони

ПИ 17748.89.4 намиращ се в землището на с.Гранитово, южно от населеното място е собственост на възложителя. За имота има действащ ПУП с УПИ I-89003 с отреждане "За соларен парк". Съгласно действащия общ устройствен план на община Елхово, имотът попада в Предимно производствена зона /Пп/. В имота няма съществуващи сгради и

съоръжения. Теренът в района на имота е пресечен с посока на оттичане на повърхностните води на югозапад.

Представена е регистър на засегнатите от сервитута на трасето имоти, като са номерирани масива и номерът на имота в таблица с идентификатори по действащата КК. Трасето засяга държавни, общински и частни имоти.

Технически параметри на кабелната линия

Дължина на трасето в землището на с. Тенево = 603.60 м.

Дължина на трасето в землището на с. Кравелево = 5868.59 м.

Дължина на трасето в землището на с. Бояново = 4327.27 м.

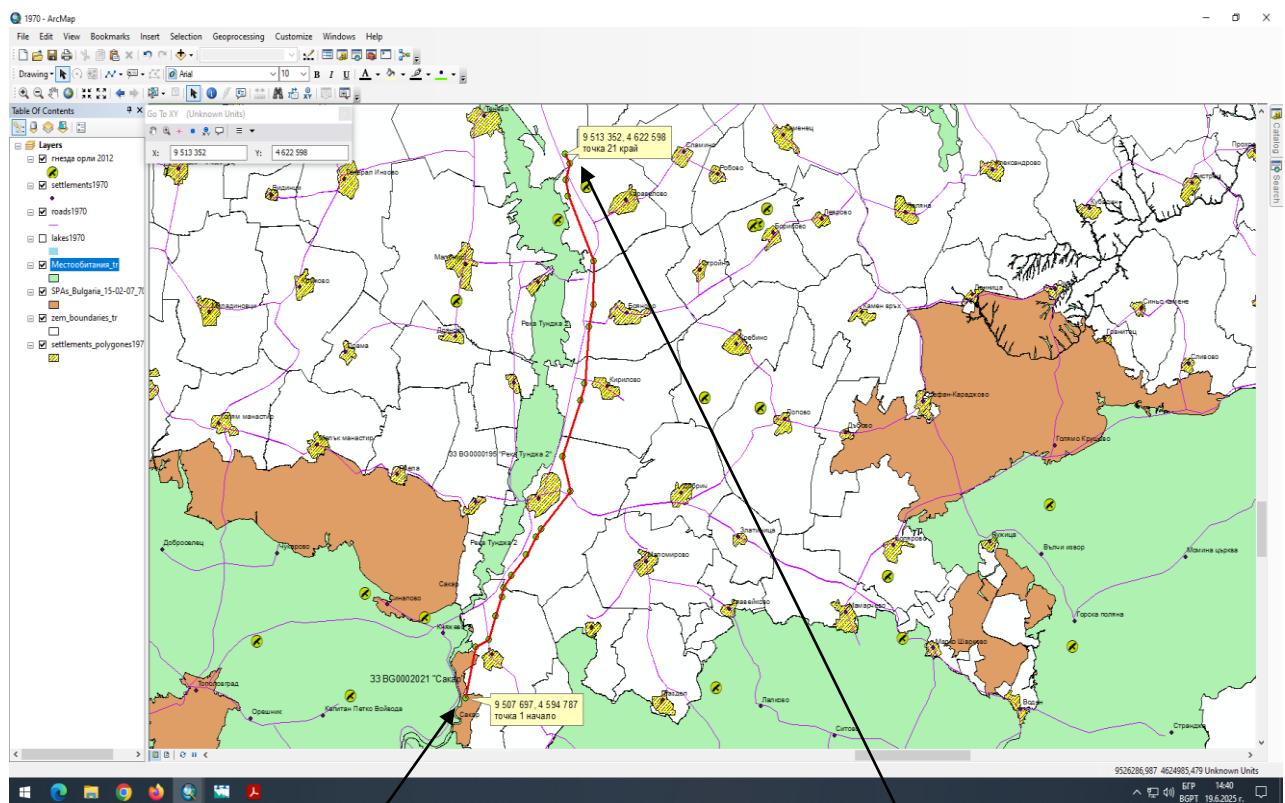
Дължина на трасето в землището на с. Кирилово = 4275.61 м.

Дължина на трасето в землището на гр. Елхово = 9137.93 м.

Дължина на трасето в землището на с. Гранитово = 6297.61 м.

Обща дължина на трасето = 30 510.61м.

От цялото трасе само една малка част в землището на **с. Гранитово, общ. Елхово, засяга** защитена зона (ЗЗ) от мрежата НАТУРА 2000 е BG0002021 „Сакар“ за опазване на дивите птици, обявена със Заповед № РД-758/18.08.2010 г. на МОСВ.

Начална точка ПИ 72240.23.364 в с. Тенево

Крайна точка ПИ № 17748.89.4 в с. Гранитово

В оранжев цвят ЗЗ за опазване на дивите птици;

В зелен цвят ЗЗ за опазване на природните местообитания;

В червен цвят трасето на въздушния ел. провод.

На основание чл. 12, ал. 6 във връзка с чл. 6, ал. 1, т. 3 и 4 от Закона за биологичното разнообразие и т. 1 от Решение на Министерския съвет № 802 от 04.12.2007 г. (ДВ, бр. 107 от 2007 г.):

1. Обявявам защитена зона „Сакар“ с идентификационен код BG0002021 в землищата на с. Гранитово, с. Изгрев, с. Лесово, с. Малък манастир, с. Пчела, община Елхово, област Ямбол, с. Генерал Тошево, с. Голям манастир, община „Тунджа“, област Ямбол, Тополовград, с. Българска поляна, с. Княжево, с. Каменна река, с. Орлов дол, с. Срем, с. Устрем, с. Радовец, с. Филипово, с. Планиново, с. Сакарци, с. Хлябово, с. Присадец, с. Орешник, с. Мрамор, с. Доброселец, с. Чукарово, с. Синапово, с. Капитан Петко Войвода, община Тополовград, област Хасково, с. Черепово, с. Изворово, с. Дрипчево, община Харманли, област Хасково, с. Варник, с. Дервишка могила, с. Димитровче, с. Капитан Андреево, с. Костур, с. Левка, с. Лисово, с. Маточина, с. Михалич, с. Младиново, с. Момково, с. Мустрак, с. Пашово, с. Пъстрогор, с. Равна гора, с. Райкова могила, Свиленград, с. Сладун, с. Студена, с. Чернодъб, с. Щит, община Свиленград, област Хасково, с. Васково и с. Георги Добрево, община Любимец, област Хасково, с обща площ 1 257 222,834 дка.

2. Предмет на опазване в защитена зона „Сакар“ с идентификационен код BG0002021 са следните видове птици:

2.1. Видове по чл. 6, ал. 1, т. 3 от Закона за биологичното разнообразие:

Розов пеликан (*Pelecanus onocrotalus*), Къдроглав пеликан (*Pelecanus crispus*), Малък корморан (*Phalacrocorax pygmeus*), Голям воден бик (*Botaurus stellaris*), Малък воден бик (*Ichthyophaga minckleyi*), Нощна чапла (*Nycticorax nycticorax*), Гривеста чапла (*Ardeola ralloides*), Малка бяла чапла (*Egretta garzetta*), Голяма бяла чапла (*Egretta alba*), Червена чапла (*Ardea purpurea*), Черен щъркел (*Ciconia nigra*), Бял щъркел (*Ciconia ciconia*), Поен лебед (*Cygnus cygnus*), Белоока потапница (*Aythya nyroca*), Малък нирец (*Mergus albellus*), Орел рибар (*Pandion haliaetus*), Осояд (*Pernis ptilorhynchus*), Черна каня (*Milvus migrans*), Морски орел (*Haliaeetus albicilla*), Египетски лешояд (*Neophron percnopterus*), Белоглав лешояд (*Gyps fulvus*), Орел змияр (*Circus gallicus*), Тръстиков

блатар (*Circus aeruginosus*), Полски блатар (*Circus cyaneus*), Степен блатар (*Circus macrourus*), Ливаден блатар (*Circus pygargus*), Малък креслив орел (*Aquila pomarina*), Голям креслив орел (*Aquila clanga*), Скален орел (*Aquila chrysaetos*), Малък орел (*Hieraetus pennatus*), Късопръст ястреб (*Accipiter brevipes*), Белоопашат мишелов (*Buteo rufinus*), Царски орел (*Aquila heliaca*), Белошипа ветрушка (*Falco naumanni*), Вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*), Малък сокол (*Falco columbarius*), Сокол скитник (*Falco peregrinus*), Ловен сокол (*Falco cherrug*), Ливаден дърдавец (*Crex crex*), Кокилобегач (*Himantopus himantopus*), Турилик (*Burhinus oedipnemos*), Голяма бекасица (*Gallinago media*), Малък горски водобегач (*Tringa glareola*), Речна рибарка (*Sterna hirundo*), Белобуза рибарка (*Chlidonias hybridus*), Черна рибарка (*Chlidonias niger*), Козодой (*Caprimulgus europaeus*), Земеродно рибарче (*Alcedo atthis*), Синявица (*Coracias garrulus*), Сив кълвач (*Picus canus*), Черен кълвач (*Dryocopus martius*), Среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), Сирийски пъстър кълвач (*Dendrocopos syriacus*), Дебелоклюна чучулига (*Melanocorypha calandra*), Късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*), Горска чучулига (*Lullula arborea*), Полска бърбрия (*Anthus campestris*), Червеногърба сврачка (*Lanius collurio*), Черночела сврачка (*Lanius minor*), Белочела сврачка (*Lanius nubicus*), Черногърбо каменарче (*Oenanthe pleschanka*), Мустакато шаварче (*Acrocephalus melanopogon*), Ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*), Голям маслинов присмехулик (*Hippolais olivetorum*), Червеногуша мухоловка (*Ficedula parva*), Полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), Градинска овесарка (*Emberiza hortulana*);

2.2. Видове по чл. 6, ал. 1, т. 4 от Закона за биологичното разнообразие:

Малък гмурец (*Tachybaptus ruficollis*), Голям гмурец (*Podiceps cristatus*), Голям корморан (*Phalacrocorax carbo*), Сива чапла (*Ardea cinerea*), Ням лебед (*Cygnus olor*), Голяма белочела гъска (*Anser albifrons*), Сива гъска (*Anser anser*), Бял ангъч (*Tadorna*

tadorna), Сива патица (*Anas strepera*), Зимно бърне (*Anas crecca*), Зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*), Шилоопашата патица (*Anas acuta*), Лятно бърне (*Anas querquedula*), Клопач (*Anas clypeata*), Червеноклюна потапница (*Netta rufina*), Кафявоглава потапница (*Aythya ferina*), Качулата потапница (*Aythya fuligula*), Малък ястреб (*Accipiter nisus*), Обикновен мишелов (*Buteo buteo*), Северен мишелов (*Buteo lagopus*), Степен орел (*Aquila nipalensis*), Черношипа ветрушка (Керкenez) (*Falco tinnunculus*), Сокол орко (*Falco subbuteo*), Воден дърдавец (*Rallus aquaticus*), Зеленоножка (*Gallinula chloropus*), Лиска (*Fulica atra*), Стридожд (*Haematopus ostralegus*), Речен дъждосвирец, (*Charadrius dubius*), Малка бекасица (*Lymnocyptes minimus*), Средна бекасица (*Gallinago gallinago*), Горски бекас (*Scolopax rusticola*), Малък червеноног водобегач (*Tringa totanus*), Малък зеленоног водобегач (*Tringa stagnatilis*), Голям зеленоног водобегач (*Tringa nebularia*), Голям горски водобегач (*Tringa ochropus*), Късокрил кюкавец (*Actitis hypoleucos*), Речна чайка (*Larus ridibundus*), Малка черногърбачайка (*Larus fuscus*), Белокрила рибарка (*Chlidonias leucopterus*), Жълтокрака чайка (*Larus cachinnans*), Пчелояд (*Merops apiaster*).

3. Защитената зона по т. 1 се обявява с цел:

3.1. Опазване и поддържане на местообитанията на посочените в т. 2 видове птици за постигане на тяхното благоприятно природозащитно състояние;

3.2. Възстановяване на местообитания на видове птици по т. 2, за които е необходимо подобряване на природозащитното им състояние.

Сакар е ниска планина, заемаща пространството между долините на реките Тунджа и Марица, южно от Тополовград. Тя се ограничава и от малките реки Соколица (приток на р. Сазлийка) и Синаповска река (Явуз дере - приток на р. Тунджа). На север се свързва с Манастирските възвишения. Продълговатият му купол се простира от северозапад на югоизток, като дължината на планината е около 40 км, а широчината ѝ е 12-15 км. Планината е със заоблени очертания, в северозападния си край е висока 600-700 м. Билото е очертано от плоски върхове. Най-високият връх е Вишеград (856 м). В южна посока планината понижава височината си и постепенно преминава към долините на реките Марица и Тунджа. Най-ниската точка е водоотлива на Токлу дере - 45 м н. в.

Западните и източните склонове са сравнително по-стръмни, спускат се стъпаловидно към долините понижения и са нарязани от гъста, но слабо врязана долинна мрежа, която през голяма част от годината е безводна. Силно проявени са ерозионните процеси, особено по югозападните склонове на Сакар. За да бъде ограничен този отрицателен процес, около планината са изградени десетки микроязовири.

В горскорастително отношение Сакар спада към долната лесорастителна зона на дъбовете. Многовековната стопанска дейност на човека обаче е довела до значителни неблагоприятни промени на почвата върху големи площи, особено в близост до населените места, с последващо незадоволително състояние на горите. През последните десетилетия върху голите склонове, където силно се проявяват ерозионните процеси, бяха проведени залесителни мероприятия основно с иглолистни видове. От една страна, това допринася за намаляване на ерозията, но от друга силно намалява разнообразието на видове и хабитати в района.

По-голямата част от Сакар е изградена от гранитен батолит с палеозойска възраст, който е ограден от метаморфна мантия (гнайси, амфиболити, шисти и др.), които са значително натрошени. Тази ниска планина, остатък от много стара суша, има добре заоблени очертания със слабо разчленено било и стъпаловидно спускащи се склонове, нарязани от доста гъста речнодолова мрежа. Почвената покривка в Сакар е представена от плитски излужени и силно излужени до оподзолени канелени горски почви. В различна степен те са скелетни и кисели, не навсякъде образуват компактна покривка, а на места се показват и големи скали. Те са слабо свързани, песъчливи и се поддават лесно на ерозия и отнасяне.

БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ И НЕГОВИТЕ ЕЛЕМЕНТИ. ЕЛЕМЕНТИ НА НАЦИОНАЛНАТА ЕКОЛОГИЧНА МРЕЖА. БИОГЕОГРАФСКА ХАРАКТЕРИСТИКА НА РАЙОНА.

Биоразнообразие. Характеристика на флористичния район

Според вносителите, защитена зона „САКАР“ /BG0002021/ обхваща нископланински район със заоблени хълмове и сравнително отворени долини на малки реки, притоци на реките Марица и Тунджа, в близост до държавната граница с Турция. Терените са с надморска височина от 50 до 856 м. На територията му има тридесетина малки селища, град Тополовград и слабо развита система от пътища. Ниските части на Сакар са заети със селскостопански площи на мястото на гори от космат (*Quercus pubescens*) и виргилиев дъб (*Quercus virgiliana*). Сред тях, на около 15% от общата площ, са разпръснати ксеротермни тревни съобщества с преобладаване на белизма (*Dichanthium ischaetum*), луковична ливадина (*Poa bulbosa*), черна садина (*Chrysopogon gryllus*) и др. и по-рядко с мезоксеротермна растителност. Храсталаците от драка (*Paliurus spina-christi*), примесени със смин (*Jasminum fruticans*) и ксеротермните тревни формации са добра предпоставка за сравнително високата численост на дивия заек (*Lepus europeus*) и съответно на лалугера (*Spermophilus citellus*). Билото на планината и склоновете над 500 м.н.в. са покрити със смесени дъбови гори. В района се срещат също широколистни гори от “островен тип” от космат (*Quercus pubescens*) и виргилиев (*Quercus virgiliana*) дъб със средиземноморски елементи, на места възникнали вторично (Бондев, 1991). Край много от деретата и реките в Сакар все още растат стари дървета от бяла топола (*Populus alba*), върби (*Salix sp.*) и др., включително хибридна топола (*Populus sp.*), които представляват гнездова база за грабливите птици. Само 0.1% от територията на защитена зона „Сакар“ е в защитени природни територии. Те са обявени или приведени в съответствие съгласно Закона за защитените територии за опазване на ландшафти, скални образувания или редки растителни видове.

Районът е разположен в континентално-средиземноморската климатична област, което определя и континентално-средиземноморският тип климат. Най-характерните белези са топлото лято и меката зима (януарските температури са над 0°C), сравнително малката годишна температурна амплитуда, есенно-зимният максимум на валежите и липсата на ежегодно устойчива снежна покривка. Преобладаващите ветрове са северозападни и североизточни. Средногодишното количество на валежите е 696,0 мм с минимум през летните месеци. Разпределението на валежните количества по сезони е както следва: зима – 178 мм, пролет – 145 мм, лято – 120 мм и есен – 153 мм. Според почвено-географското райониране на България (по Нинов, 1997) територията се намира в Средиземноморската почвена област - в Източнородопско-Сакарската провинция. В по-високите и хълмисти части на релефа се срещат главно канелено-горски почви. Те се характеризират с отделни профили с променлива структура и общо взето ниска продуктивност. Оподзолените канелени горски почви се характеризират с високо съдържание на глина. Хумусното им съдържание се оценява на по-малко от 200 t/ha. Почвената реакция и обемната киселинност на този вид почва се определя като високо киселинна - рН е 4.0. Хидрографската мрежа е сравнително слабо развита. Гъстотата на речната мрежа е 0,5-0,6 км/км². Поради южното изложение на площите и проникване на средиземноморски топъл и влажен въздух по р. Марица, снеговете през зимата бързо се стопяват, а през летния период реките губят вода, поради инфилтрация и изпарение. Периодът на пълноводие протича от месец декември до месец юни. Същият е слабоустойчив. Оттича се 70–80 % от общия обем на оттока. Средната дата на настъпване на маловодието е юли, а средната дата на неговото завършване е октомври. През периода на маловодие се оттича 1% от общия обем на оттока. Малките реки и дерета през периода на маловодие пресъхват. Продължителността на пресъхването е в рамките на 70–100 дни.

Проучвателният терен е разположен в Южнобългарския биогеографски район – Долномаришко-Долнотунджански подрайн (Груев Б., Б. Кузманов, 1994), характеризира се със силно Средиземноморско климатично влияние. Климатичните условия благоприятстват съществуването на най-много средиземноморски видове, както и на преходносредиземноморски съобщества. Различията от средиземноморския климат се дължат на отдалечеността на района от Средиземно море, на релефа, на по-голямата надморска височина и на влиянието на европейския умерен пояс. Всичко това определя формирането на преходносредиземноморски климат.

Фактори, оказващи влияние върху деградацията на флората

Върху биологичното разнообразие, в това число и на флората, на територията на общината действат редица фактори, които представляват заплаха, предопределяща нейното деградиране и унищожаване. Повечето от тези фактори са действали в миналото, действат и в настоящето, а някои от тях ще действат и в бъдеще, и не могат да бъдат повлияни от решенията на ИП, тъй като са свързани със собствеността на земята и икономическата конюнктура.

По-важните от тези фактори са :

- Развитие на инфраструктурата на територията на общината – създаване на производствени зони, увеличаване на селищната територия, прокарване на инфраструктурни коридори, развитие на туристическата инфраструктура и т.н.;
- Внасяне или самонастаняване на инвазивни чуждоземни растителни видове, които влияят директно подтискащо върху местната растителност;
- Събиране на растителни продукти и билки за храна и лечение / за лични нужди, за търговия на местни пазари и страната, за международна търговия /;
- Нападения от вредители и болести по растенията;
- Добивни дейности – дърводобив за лични нужди, добив на инертни материали, извличаване на подпочвени води ;
- Антропогенни нарушения – пожари, туризъм, транспорт, замърсявания на въздуха, водите и почвите, използване на отрови за растителна защита и др.

Зони с растителност, изискващи специална намеса и режими

Ландшафтните комплекси, в които присъствието на растителността има съществено значение, са степенувани по важност съобразно следните критерии :

- Територии, които са постоянни местообитания на защитени видове и видове с висок консервационен статус;
- Територии, чието възстановяване ще допринесе не само за биологичното разнообразие, но и за развитие на местната икономика;
- Територии, чието възстановяване ще допринесе за развитието на екологичния туризъм;
- Територии, които са или представляват части от хабитати с висока консервационна стойност, фигуриращи в Приложение № 1 на ЗБР и Приложение № 1 на Директивата за хабитатите 92/43/ЕЕС;
- Рекреационни гори;
- Гори с висока консервационна стойност.

Територията на новопроектирано трасе, не се определя като потенциално и типични местообитания на защитените видове растения, установени на територията на общината. В предвидена за изграждане територия не са установени популации на редки и защитени растителни видове и видовете, предмет на опазване. Трасето преминава в по-голямата си част в сервитута на съществуващи пътища.

С ИП не се засягат екосистеми, приоритетни горски и храстови местообитания в дъбови гори, скални поляни и типични местообитания на защитени видове. Пряко въздействие върху част от растителната покривка ще има само в границите на конкретната устройствена зона – на площадката на строителството. Това е свързано с евентуалното унищожение или увреждането на повсеместно разпространени растителни видове и съобщества, без консервационна стойност. Възможно е унищожаване на фитоценози в периметъра на действие на техниката и замърсяване със строителни отпадъци. При спазване на нормативното законодателство, това няма да се случи.

Растителност и природни местообитания

Растителността по новопроектираното трасе има произведен и вторичен произход. Тя е съставена от производни и вторични ксерофитни и мезоксерофитни, микротермни и мезотермни съобщества. В производната тревна растителност с най-голяма срещаемост в тревните съобщества са видовете луковична ливадина (*Poa bulbosa* L.), пасищен райграс (*Lolium perenne* L.), трескот (*Cynodon dactylon* L.), обикновено лютиче (*Ranunculus acris*), глухарче (*Taraxacum officinale*), жълтурче (*Ficaria verna*), *Trifolium arvense* L. (полска детелина), *Convolvulus cantabrica* L. (кантабрийска поветица), *Plantago lanceolata* L. (ланцетолистен живовляк), на места и белизма (*Dichanthium*) и по-рядко садина (*Chrysopogon dryllus* L.).

В храстовите микрогрупировки на храстово-тревните съобщества най-често доминират Трънка (*Prunus spinosa*), Обикновената шипка (*Rosa canina*), Обикновен глог (*Crataegus monogyna*). В отделни микрогрупировки участвуват отделни групи от Ясен (*Fraxinus oxycarpae*), Цер (*Quercus cerris*) и Благуи (*Quercus frainetto*).

При проведените проучвания в характерни участъци на територията на ИП са установени следните особености на местообитанията и на състава и структурата на формираните растителни съобщества:

Съставът на фитоценозата е силно повлиян от сухият микроклимат и средиземноморското влияние. Понастоящем поради необработването на земята тече вторична сукцесия. Съставът е беден. В тревното ксеротермно съобщество преобладава белизмата (*Dichanthium ischaemum*)- /около 15 %/, а участие вземат луковичната ливадина (*Poa bulbosa*), садина (*Chrysopogon gryllus*) и др. житни. Срещат се още бял равнец (*Achillea millefolium*), синя жлъчка (*Cicorium intybus*), жълт кантарион (*Hypericum perforatum*), лопен (*Verbascum thapsiforme*), лечебна раменка (*Anthyllis vulneraria*), влакнеста гъшарка (*Arabis hirsute*), овсига (*Bromus* sp.), камбанка (*Campanula glomerata*), острица (*Carex caryophylla*), грапава метличина (*Centaurea scabiosa*), ветрогон (*Eryngium campestre*), лофохлоа (*Koeleria pyramidata*), космата жълтица (*Leontodon hispidus*), обикновена люцерна (*Medicago sativa*), дребна динка (*Sanguisorba minor*), гълъбова самогриска (*Scabiosa columbaria*), великденче (*Veronica* sp.), млечка (*Euphorbia* sp.), власатка (*Festuca* sp.), плюскавиче (*Silene* sp.) пересто коило, (*Stipa pennata*), мащеркова кукувичка прежде (*Cuscuta epithymum*), слез (*Malva silvestris*), лютува тлъстига (*Sedum acre*), млечка (*Euphorbia* sp.), лайка (*Chamomilla recutita*), морски трън, бял трън (*Silybum marianum*), жълто подрумиче (*Anthemis nobilis*), повет (*Clematis vitalba*), обикновена вълча ябълка (*Aristolochia clematidis*), синя метличина (*Centaurea cyanus*), поветица (*Convolvulus sabatius*) и др.

Представеният състав на тревната ценоза показва, че на площадката растителността е съставена от широко разпространени и характерни за нископланинските южни ксеротермни пасища незащитени от ЗБР видове. Не са локализирани находища на лечебни растения със стопанско значение или поставени под специален режим на опазване и ползване.

Характерът на терена по трасето на ел. провода изключва възможността за наличие на включените в предмета на опазване съобщества – „Равнинни или планински реки с растителност от *Ranunculion fluitantis* и *Callitriche-Batrachion*” /3260/, „Храсталаци с

Juniperus spp.” /5210/, Отворени калцифилни или базифилни тревни съобщества от *Alyso-Sedion albi* /6110*/ , „Полуестествени сухи тревни и храсталачни съобщества върху варовик» /6210*/ , Псевдостеги с житни и едногодишни растения от клас *Thero-Brachypodietea* /6220 */ , „Силикатни скали с пионерна растителност от съюзите *Sedo-Scleranthion/ Sedo albi-Veronicion dillenii*” /8230/, „Неблагоустроени пещери” /8310/, „Дъбово-габърви гори от типа *Galio-Carpinetum*” /9170/, „Смесени гори от съюза *Tilio-Acerion* върху сипеи и стръмни склонове” /9180*/ , „Източни гори от космат дъб” /91AA*/ , Балкано-панонски церово-горунови гори /91M0/, Мизийски гори от сребролистна липа /91Z0/ и „Крайречни галерии от *Salix alba* и *Populus alba*” /92A0/.

По трасето няма наличие на вековни дървета, хралупести дървета, гори във фаза на старост, и такива със съществуващи гнезда на хищни и други птици.

Въз основа на комплексен анализ, местообитанията на проучваната територия се оценяват като производни и вторично деградирали, които са свързани със съответни типове растителност.

Изводи:

Анализът на съвременното състояние на растителността и местообитанията на площадката предмет на инвестиционно предложение, дава възможност да се направят следните констатации:

1. Състоянието на преобладаваща част от тревните съобщества се оценява като нестабилно, в резултат на различни форми на антропогенно въздействие;
2. Общото състояние на храстово-тревните съобщества, които са свързани с различни насоки на протичащи вторични сукцесии се оценява като незадоволително;
3. В отделни участъци на трасето има формирани отделни малки групи от Цер (*Quercus cerris*), Благун (*Quercus frainetto*), Клен, *Fraxinus ornus* L. (мъждрян) и Ясен (*Fraxinus oxycarpae*); Същите са с вторичен произход, саморасли на възраст между 5 – 20 години и не представляват приоритетни за опазване местообитания. Няма наличие на вековни дървета, хралупести дървета, гори във фаза на старост, и такива със съществуващи гнезда на хищни и други птици;
4. Състоянието на преобладаваща част от местообитанията се оценява като нестабилно, в резултат на различни форми на антропогенно въздействие;
5. Трасето засяга съвсем малка част от ЗЗ BG0002021 „Сакар“ в землището на с. Гранитово, общ. Елхово, а останалата по-голяма част от него е извън границите на защитени зони, поради това не се очаква въздействие на ИП върху структурата на защитена зона.

Фауна

Зооценозата е свързана с открития характер на местообитанията и спецификата на биогеографския подрайон.

Няма известни находища на включените в предмета на опазване на Защитена зона „Сакар” /BG0000212/ безгръбначни - обикновен паракалоптенус (*Paracaloptenus caloptenoides*), ценагрион (*Coenagrion ornatum*), одонтоподизма (*Odontopodisma rubripes*), лицена (*Lycaena dispar*), офиогомфус (*Ophiogomphus cecilia*), бръмбар рогач (*Lucanus cervus*), обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), буков сечко (*Morimus funereus*), алпийска розалия (*Rosalia alpina*) и *Dioszeghyana schmidtii*.

Вероятен е ценагрионът (*Coenagrion ornatum*), който е вид водно конче, тясно свързано с наличието на стоящи водоеми, където се развиват ларвите и над които ловува имакото.

Риби и други хидробионти не се срещат. Не се засягат местообитания на включените в предмета на опазване на Защитена зона „САКАР” /BG0000212/ европейска

горчивка (*Rhodeus sericeus amarus*), распер (*Aspius aspius*) и маришка мряна (*Barbus plebejus*), както и на другите хидробионти - бисерна мида (*Unio crassus*).

Херпетофауната включва или са вероятни следните видове:

Клас Земноводни (AMPHIBIA)

СЕМЕЙСТВО	ВИД	INDEX LATINUS	СТАТУС
Безопашати земноводни /Anura	Зелена крастава жаба	<i>Bufo viridis</i>	Пр.3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. III Red list IUCN Дир.92/43 ЕЕС-Пр.IV
	Голяма крастава жаба	<i>Bufo bufo</i>	Пр.3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. III Red list IUCN

Клас Влечуги (REPTILIA)

СЕМЕЙСТВО	ВИД	INDEX LATINUS	СТАТУС
Сухоzemни костенурки /Testudinidae	Шипоопашата костенурка	<i>Testudo hermanni</i>	Пр.2, Пр. 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. III Red list IUCN Дир.92/43ЕЕС- Пр.II,IV CITES – Пр.II
	Шипобедрена костенурка	<i>Testudo graeca</i>	Пр.2, Пр. 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. III Red list IUCN Дир.92/43ЕЕС- Пр.II,IV CITES – Пр.II
СЕМЕЙСТВО	ВИД	INDEX LATINUS	СТАТУС
Гущери / Lacertidae	Ливаден гущер	<i>Lacerta agilis</i>	Бернска к-я – Пр. II Дир.92/43 ЕЕС-Пр.IV
	Ивичест гущер	<i>Lacerta trilineata</i>	Бернска к-я – Пр. III Red list IUCN Дир.92/43 ЕЕС-Пр.IV
	Зелен гущер	<i>Lacerta viridis</i>	Бернска к-я – Пр. III Red list IUCN Дир.92/43 ЕЕС-Пр.IV
Гекониви /	Балкански гекон	<i>Mediodactylus</i>	Пр. 3 на ЗБР

Gekkonodae		<i>kotschy</i>	Бернска к-я – Пр. II Дир.92/43 ЕЕС-Пр.IV
Отровници / Viperidae	Пепелянка	<i>Vipera ammodytes</i>	Пр. 4 на ЗБР Бернска к-я – Пр. II Дир.92/43 ЕЕС- Пр.IV
Смокообразни / Colubridae	Тънък стрелец	<i>Platyceps najadum</i>	Пр. 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. III Дир.92/43 ЕЕС-Пр.IV
	Голям стрелец	<i>Dolichophis caspius</i>	Пр. 3 на ЗБР Бернска к-я – Пр. III Дир.92/43 ЕЕС-Пр.IV

Местообитанията на двата вида от семейство смокообразни (*Colubridae*) са свързани със скалисти терени и петната от храсталачен дъб, отдалечени на километри от имота, които не се засягат от инвестиционното предложение. Те, както и двата вида костенурки, включени в предмета на опазване на Защитена зона „Сакар” / BG0000212/ - шипоопашата костенурка (*Testudo hermanni*) и шипобедрена костенурка (*Testudo graeca*) пресичат имота при сезонните миграции. Гушчерите се срещат повсеместно и сравнително често, а двата вида крастави жаби изключително рядко.

Теренните условия не са подходящи за останалите видове от херпетофауната, включени в предмета на опазване - обикновена блатна костенурка (*Emys orbicularis*), южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*), жълтокоремна бумка (*Bombina variegata*), червенокоремна бумка (*Bombina bombina*) и голям гребенест тритон (*Triturus karelinii*).

Бозайниците в района са представени от някои гризачи, но с много ниска плътност. Забележими са само 2-3 дупки/дка. Вероятни са малка кафявозъбка (*Sorex minutus*), полска мишка (*Apodemus agrarius*), домашна мишка (*Mus musculus*), черен плъх (*Rattus rattus*), сив плъх (*Rattus norvegicus*), сива полевка (*Microtus arvalis*), подземна полевка (*Microtus subteraneus*). Среща се заек (*Lepus europeus*), а едрите бозайници са преминаващи - дива свиня (*Sus scrofa*), благороден елен (*Capreolus capreolus*), сърна (*Cervus elaphus*), а от хищниците - чакал (*Canis aureus*) и лисица (*Vulpes vulpes*). Само в малка част от терена се забелязват ходове на сляпо куче (*Spalax leucodon*).

Теренът е абсолютно неподходящ за включените в предмета на опазване бозайници - *европейски вълк (*Canis lupus*), видра (*Lutra lutra*), мишевиден сънливец (*Myomimus roachi*) и пъстър пор (*Vormela peregusna*). Описаните 11 вида прилепи не обитават биотопите в площадката и са малко вероятни, но биха могли да използват територията като ловен район и при миграции. Теренът не се обитава и от лалугер (*Spermophilus citellus*).

В изложението, природозащитния статус на видовете е представен по Закона за биологичното разнообразие и някои от международните конвенции, по които Република България е страна.

Бонска конвенция – Конвенция за съхраняване на мигриращите видове диви животни.

- Приложение I – видове, застрашени от изчезване в целия или по-голяма част от техния ареал;

- Приложение II – видове с неблагоприятен статус.

Бернска конвенция – Конвенция за опазване на дивата европейска флора и фауна и природните местообитания:

- Приложение II – строго защитени видове
- Приложение III – видове, за които са необходими мерки от всяка една договаряща се страна.

Директива за птиците 79/409/ЕЕС :

- Приложение I – видове, предмет на специални консервационни мерки, отнасящи се до техните местообитания, за да се осигури тяхното оцеляване и размножаване в района на разпространението им.

- Приложение II – видове, които могат да бъдат предмет на лов.

Red list IUCN - Световно застрашени видове животни в категориите Critically endangered, Endangered и Vulnerable.

SPEC – Species of European Conservation Concern.

Категория 1 – видове в Европа със световно консервационно значение

Категория 2 – видове, чиято световна популация е съсредоточена в Европа и имат неблагоприятен консервационен статус

Категория 3 - видове, чиято световна популация не е съсредоточена в Европа и имат неблагоприятен консервационен статус

Категория 4 - видове, чиято световна популация е съсредоточена в Европа и имат благоприятен консервационен статус.

Закон за биологичното разнообразие:

Приложение 2 – видове, за чиито местообитания могат да се обявяват защитени територии.

Приложение 3 – защитени видове, за които се прилагат регламентирани мерки за тяхното опазване и защита.

Приложение 4 – видове, поставени под режим на опазване и регулирано ползване.

Заплахи за загуба на биологичното разнообразие

Местообитанията в района са уязвими от дейностите, свързани с горското стопанство и земеделието, а също така и от използването на водите.

Изсичането на гори, нарушава цялостния воден баланс и има отрицателно въздействие върху обширни територии.

Общите заплахи за птиците са намаляването на хранителните им ресурси в района, както и разпокъсването и промяната на местообитанията. Преки заплахи за птиците са браконьерството (отнемането на малки и на яйца от гнездата на грабливите птици, отстрелване на дневни и нощни грабливи птици за трофеи или като “вреден дивеч”, използване на капани и примки) и други.

Заплахите за загуба на биологичното разнообразие могат да бъдат групирани по следния начин:

1. Пряко унищожаване на типични местообитания – въздействията са от браконьерски сечи, около реките и в зелените площи по населени места;

2. Добив на инертни материали от поречията на реките. Разкриването на нови кариери в неподходящи места води до безвъзвратно унищожение на ландшафта и на находища на редки и защитени растения и животни, до загуба на ресурси от местното население, до опасни свлачища и ерозия. Често опитите за узаконяване на кариерите са свързани с фалшификации на документи и нарушаване на националното законодателство;

3. Използване на препарати за растителна защита. Заплахата има многообразни прояви;

4. Унищожаване на ливади, пасища и крайречни необработваеми земи. Въздействието се изразява в разораването на територии за нуждите на земеделието.

5. Инвазивни видове – изключително опасна и агресивна заплаха за биологичното разнообразие;

6. Лов;

7. Изсичането на горите.

Освен, че дърветата са естествен филтър на въздуха, масовите сечи водят до нарушаване на равновесието в природата посредством множество вторични ефекти – ерозия, свлачища, "отмиване" на повърхностния почвен слой, пресушаване, засоляване и т.н. В горите се гнездят повечето от насекомоядните и хищни птици, които се хранят в съседните обработваеми площи. Унищожаването на тяхната гнездова база ще увеличи риска от масово размножаване на гризачи и насекоми. Това пък ще принуди земеделските производители да използват химикали, за да предпазват реколтата си, а това е скъпо и опасно. Най-запазените гори са включени в защитените територии и зони, но законите се престъпват всеки ден. Изсичането на крайречните гори, които укрепват речния бряг е една от основните причини за наводнения при повишаване нивото на реките.

АНАЛИЗ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО НА ИНВЕСТИЦИОННОТО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ВЪРХУ ТИПОВЕТЕ ПРИРОДНИ МЕСТООБИТАНИЯ И ВИДОВЕТЕ - ПРЕДМЕТ НА ОПАЗВАНЕ В БЛИЗКО РАЗПОЛОЖЕНАТА ЗАЩИТЕНА ЗОНА BG0000212 „САКАР“ И ДРУГИ ЗАЩИТЕНИ ВИДОВЕ

Направена и оценка за въздействие върху евентуални природни местообитания, които са извън границите на ЗЗ.

Съгласно Информационна система за защитените зони от екологичната мрежа Натура 2000 достъпна на страницата на МОСВ на площадката предмет на ИП, **няма наличие** на природни местообитания предмет на опазване в ЗЗ.

Най-близките полигони с картирани природни местообитания са както следва:

91M0 Pannonian-Balkanic turkey oak-sessile oak forests Балкано-Панонски церово-горунови гори. Ксеротермни до мезоксеротермни дъбови гори на хълмистите равнини, предпланините и ниските планини на Южна България. Тези съобщества са много разнообразни, най-често са смесени, но на повечето места благунът (*Quercus frainetto*) доминира или формира смесени съобщества с цера (*Quercus cerris*), а на по-голяма надморска височина и с горуна (*Quercus daleschampii*). Почвите, върху които се развиват тези съобщества, са разнообразни, от бедни до сравнително богати, предимно сухи и с различна степен на ерозия. Скалната основа е разнообразна предимно силикатна, но на места е и варовикова (карбонатна). Тракийските дъбови гори заемат склоновете с различно изложение и билата на възвишенията. Те са с добро осветление (склоп 0.6-0.7), което позволява участие на много дървесни, храстови и тревни видове. Дървесният етаж достига средно 8-12 m. В смесените ценози на цер и благун обикновено вторият вид е малко по-нисък. Поради влиянието на антропогенната и естествената ерозия в тези ценози много често участва келявият габър (*Carpinus orientalis*), който може да образува втори дървесен етаж с височина около 3-4 m. В тревния етаж на тракийските смесени гори се срещат основно видове, характерни за ксеротермните дъбови гори, като средиземноморските елементи се увеличават на юг. Много характерни, с голямо участие на типични средиземноморски и ендемични видове, са горите в Източни Родопи.

ИП **няма да окаже значително отрицателно въздействие** върху този тип опазвано природно местообитание.

91E0* Алувиални гори с *Alnus glutinosa* и *Fraxinus excelsior* (*Alno-padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*). Това са крайречни гори в низините и планините. Развиват се на богати алувиални почви, периодично наводнявани от сезонното прииждане на реката. С инвестиционното предложение не се засяга и няма да се увреждат и премахват крайречни местообитания, разположени по поречието на реки.

ИП няма да окаже значително отрицателно въздействие върху този тип опазвано природно местообитание.

91F0 Крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (*Ulmenion minoris*). Отнася се към Подтип 1 - Лонгозни гори (асоциация *Smilaco excelsae-Fraxinetum oxycarpae*). Заливни гори с участие на *Quercus robur*, *Fraxinus oxycarpa* и *Ulmus minor* и наличие на лиани. Видовият състав на съобществата е богат, а вертикалната структура е сложна. Тревната покривка е с непостоянен състав, зависещ от локални особености и динамични процеси.

ИП няма да окаже значително отрицателно въздействие върху този тип опазвано природно местообитание.

6210 Полуестествени сухи тревни и храстови съобщества върху варовик (*festuco-brometalia*) (*важни местообитания на орхидеи). Във всички картирани полигони на местообитание 6210 в защитената зона основния доминиращ вид е *Chrysopogon gryllus*. В някои случаи като кодоминанти са *Festuca valesiaca*, *Festuca thracica*, *Dichanthium ischaetum*. Не са регистрирани представители на сем. *Orchidaceae* и някои от характерните доминанти, което е причина за неблагоприятно-незадоволително състояние по този критерий, а също и цялостното състояние на местообитанието да е оценено като неблагоприятно - незадоволително. Не са установени отрицателно действащи фактори като: фрагментация, пожари, наличие на рудерални видове, формиращи самостоятелни ценози. В голяма част от площите на местообитанието се извършва коситба, което спомага за поддържане на структурата им. Основните заплахи за местообитанието са свързани с интензивност на пашата и използването на торове и пестициди.

ИП няма да окаже значително отрицателно въздействие върху този тип опазвано природно местообитание.

Посочените най-близко разположени типове местообитания, предмет на опазване в защитената зона **не са представени на територията**, обект на реализация на инвестиционното предложение. Приоритетните за опазване типове природни местообитания няма да бъдат негативно повлияни от реализирането на инвестиционното предложение.

Обхватът на въздействие на ИП е ограничен в рамките на заявеното трасе. Не съществуват предпоставки за нарушаване или друг вид увреждане на биотичните и абиотичните елементи, определящи качеството на описаните в стандартния формуляр на зоната природни местообитания, нито за промяна на покритието им в зоната.

Степен на въздействие 0 – няма въздействие.

При извършените теренни наблюдения на територията на площадката, не са установени стари дървета, и хралупести такива, които могат да служат като потенциални местообитания на видове прилепи. Няма установени и действащи гнезда на хищни и други видове птици. Съществуващата дървестна растителност е с вторичен произход, саморасла на възраст между 5 – 20 години и не включва приоритетни за опазване местообитания. Същата няма характеристика на гора, и не е таксирана като подотдел от горска територия.

Най-често срещаните представители от орнитофауната, които бяха регистрирани са някои видове, характерни за населените места и близките селскостопански площи – посевна врана (*Corvus frugilegus* L.), гугутка (*Streptopelia decaocto* Friv.), сива врана (*Corvus cornix* L.), гарга (*Coloeus monedula* L.), сврака (*Pica pica*), домашно и полско врабче (*Passer domesticus*, *Passer pontanus* L.), селска лястовица (*Hirundo ristica* L.), полска яребица (*Perdix perdix* L.), пъдпъдък (*Coturnix coturnix* L.), бял щъркел (*Ciconia ciconia*), щиглец (*Carduelis carduelis*), голям синигер (*Parus major*).

Птиците, постоянно пребиваващи в района (резидентни), са най-вече

синантропните. Резидентните птици извън населените места са привикнали към антропогенно влияние, тъй като територията е силно повлияна от човешкия фактор. С оглед на това, както и фактът, че елементите на ИП са разположени линейно и заемат ограничена територия, върху резидентните птици няма да има значителни въздействия.

В периода на гнездене не са установени гнезда на хищни птици, както и не е наблюдавано брачно поведение (брачни игри, териториално поведение, брачни повици). Наблюдаваните птици са с ниска численост (общо 6 наблюдавани хищни птици) и са предимно прелитащи през района на ИП.

На територията на ИП липсват подходящи и значими трофични и гнездови местообитания на хищни птици.

От хищните птици като зимуващи са регистрирани северен мишелов (*Buteo lagopus*) и обикновен мишелов (*Buteo buteo*).

Мишеловите в зимния период се концентрират около пътните артерии привлечени от хранителния ресурс. Тъй като не се очаква изграждането на елементите на ИП да повлияе хранителният им ресурс през зимния период, въздействието върху тях се определя като несъществено.

Със средна чувствителност са: обикновен мишелов (*Buteo buteo*), сокол орко (*Falco Subbuteo*) и черношипа ветрушка (*Falco tinnunculus*). Тези видове са повсеместно разпространени на територията на страната. Обикновеният мишелов (*Buteo buteo*) и сокол орко (*Falco Subbuteo*) гнездят по дървета в гори, дерета или дървесни пояси. Такива местообитания не се засягат от елементите на ИП и въздействието ще бъде с ниска степен. Черношипата ветрушка (*Falco tinnunculus*) гнезди най-често по стълбове от електропреносната мрежа и по-рядко по дървета.

Видът се е приспособил към антропогенно повлияни среди. Очакваното въздействие е с ниска степен, тъй като няма потенциал да наруши жизнеспособността на популацията му. И трите вида използват откритите площи като ловна територия, каквато има в изобилие в района, поради което въздействието върху потенциалните хранителни местообитания е с ниска степен. Следователно значимостта на въздействието се определя като ниска.

Други гнездящи птици в този район

С висока чувствителност са: синявица (*Coracias garrulus*), среден кълвач (*Dendrocopos medius* / *Leipicus medius*), сирийски кълвач (*Dendrocopos syriacus*), черен кълвач (*Dryocopus martius*), сив кълвач (*Picus canus*).

Синявицата (*Coracias garrulus*) гнезди най-вече в дупки в земни или скални откоси, хралупи на стари дървета, дори и на стълбове от електроразпределителната мрежа (Нанкинов и др., 1997, Атлас на гнездящите птици в България, 2020 г.14).

Не се засягат горските площи в обхвата на ИП, както и гори във фаза на старост, следователно територията на ИП, не предоставят оптимални гнездови условия за вида. Като цяло елементите на ИП не засягат важни гнездови местообитания на синявица и степента / значимостта на въздействие върху вида се определя като несъществена.

Останалите птици с висока чувствителност от тази група са изключително дендрофилни видове. Площите, които ще бъдат засегнати, не представляват гнездово местообитание за черният кълвач и сивият кълвач, тъй като те предпочитат обширни гори (Патев, 1950). При теренните проучвания са установени единични индивиди в гори извън предвидените за изграждане на ИП площи. Другите два вида кълвачи (*Dendrocopos syriacus* и *Dendrocopos medius* / *Leipicus medius*) са установени отново с единични индивиди в горски пояси непосредствено до населени места. Имайки предвид плътността на двата вида, въздействието върху техни гнездови местообитания се определя като несъществено.

Като цяло районът на ИП не предоставя добри гнездови местообитания за видовете с висока чувствителност от тази група, което се обосновава от изключително ниската им плътност. Изграждането на елементите на ИП няма да доведе до съществена промяна в

условията на средата и значимостта на въздействието за цялата група се определя като несъществена.

Със средна чувствителност са: черен бързолет (*Apus apus*), гарван гробар (*Corvus corax*), голям пъстър кълвач (*Dendrocopos major*), малък пъстър кълвач (*Dendrocopos minor* / *Dryobates minor*), въртошийка (*Jynx torquilla*), обикновен пчелояд (*Merops apiaster*), кос (*Turdus merula*).

Черният бързолет (*Apus apus*) е синантропен вид, гнезди в кухни на сгради, но и по скалисти места, разполагайки гнездата си в скални цепнатини. Гнездови местообитания на вида не се засягат. Значимостта на въздействието е нулева.

Обикновеният пчелояд (*Merops apiaster*) гнезди в хралупи по отвесни земни склонове, както и брегове на реки (Патев, 1950) и се храни с насекоми, които лови в полет. Местообитания на този вид не се засягат от елементите на ИП. Значимостта на въздействието е нулева.

Дендрофилните видове със средна чувствителност (*Dendrocopos major*, *Dendrocopos minor* / *Dryobates minor*, *Jynx torquilla*) са регистрирани основно около населените места. Птиците са с дребен размер, което обуславя малките територии, заемани от тях. Територията на ИП, не включва подходящите местообитания за видовете. Няма вероятност изграждането на ИП да въздейства на популацията им, нито да доведе до промяна в числеността, както и няма да се отрази на други трофични нива. Въздействието се определя като несъществено.

Прилепи (Chiroptera)

Най-често срещаните видове в района са следните:

1304 Голям подковонос (*Rhinolophus ferrumequinum*)

Биологични особености. Най-едрия прилеп от подковоносите. Среща се в цялата страна, без най-високите части на планините. Обитава редки гори, храсталаци, открити места в близост до карстови разкрития и скални венци и води басейни. В откритите площи ловува, летейки ниско над земята – 0.5-3 m, а в горите и на по-голяма височина. Нощем се отдалечава до около 10 km от убежището, но понякога и до десетки километри. Летните му убежища са плитки пещери, скални струпвания, под покривни пространства в запустели сгради, руини, изкуствени галерии. Често ползва временни и нощни убежища, където почива по време на лов и изяжда едрите уловени насекоми. Зимните убежища са в подземни естествени и изкуствени галерии. Сезонните движения между летните и зимните убежища обикновено не надхвърлят 50 km, но са известни и прелети от 100 km.

По време на извършените наблюдения в територията не са регистрирани екземпляри от вида. Такива са наблюдавани на около 300 метра на югозапад над горски масив.

Очаквани въздействия върху вида:

1. *Пряко унищожаване на местообитания* – Територията на ИП, не попадат в границите на потенциални местообитания на вида. Въздействия не се очакват (степен 0).
2. *Фрагментация на местообитания* - Не се предвиждат дейности в гори с поне 5 дървета във фаза на старост, оценени като потенциални местообитания на вида. Фрагментация няма да има (степен 0).
3. *Увреждане на местообитания* - ИП е разположено на територия извън границите на площи, картирани като потенциални ловни територии на вида. Въздействия не се очакват (степен 0).
4. *Безпокойство* - В границите на възможно безпокойство (до 100 m от ИП) на практика липсват подземни убежища, в които видът зимува и се размножава. Въздействия не се очакват (степен 0).

5. *Барьерен ефект* - Инвестиционното предложение не е свързано с монтиране на високи линейни съоръжения, явяващи се преграда за миграциите на вида. Въздействие не се очаква (степен 0).

6. *Смъртност* - В района на ИП, липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква и в потенциалните ловни местообитания на вида. Въздействие не се очаква (степен 0).

1303 Малък подковонос (*Rhinolophus hipposideros*)

Биологични особености. Широко разпространен вид в цялата страна. Среща се в планините до 1500 m. н.в. Пещерен вид, свързан предимно с богати на растителност карстови райони, разредени гори, паркове и др. Среща се често и в населените места. Ловува в близост до убежищата си – до 5 km. Лети относително ниско и ловува над сушата, водната повърхност и в скални райони. Относително социален вид, но през лятото мъжките се отделят и живеят поединично. Летните убежища са най-разнообразни: постройки, мазета, изкуствени галерии, пещери и т.н. Зимува поотделно или на редки групи с разстояние между отделните индивиди.

По време на извършените наблюдения в територията на имота не са регистрирани екземпляри от вида. Такива са наблюдавани на около 300 метра на югозапад над горски масив.

Очаквани въздействия върху вида:

1. *Пряко унищожаване на местообитания* – Заявената площ на ИП, не попада в границите на потенциални местообитания на вида. Въздействия не се очакват (степен 0).

2. *Фрагментация на местообитания* - Не се предвиждат дейности в и/или в близост до територии, оценени като потенциални местообитания на вида. Фрагментация няма да има (степен 0).

3. *Увреждане на местообитания* - ИП е разположено на територия извън границите на площи, картирани като потенциални ловни територии на вида. Въздействия не се очакват (степен 0).

4. *Безпокойство* - В границите на възможно безпокойство (до 100 m от ИП) на практика липсват подземни убежища, в които видът зимува и се размножава. Въздействия не се очакват (степен 0).

5. *Барьерен ефект* - Инвестиционното предложение не е свързано с монтиране на високи линейни съоръжения, явяващи се преграда за миграциите на вида. Въздействие не се очаква (степен 0).

6. *Смъртност* - В района на ИП, липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква и в потенциалните ловни местообитания на вида. Въздействие не се очаква (степен 0).

1305 Южен подковонос (*Rhinolophus euryale*)

Биологични особености. Обитава гористи карстови райони в близост до вода. Ловува основно в гори и покрайнините им, по-рядко из крайречна дървесна растителност. Зимните му убежища са подземни кухни, обикновено обширни пещери с постоянен микроклимат. Обикновено се заселват в най-топлите части (10-13 градуса) на пещерите. Летните убежища са естествени и изкуствени подземни кухни, по-рядко помещения в сгради. У нас са регистрирани размножителни колонии обикновено с численост от няколко десетки до около 2000 индивида. През зимата се среща в смесени колонии, най-често с подковоноса на Блази и подконовоноса на Мехели и по-рядко с големия подковонос. Не мигрира на далечни разстояния, но извършва редовни сезонни придвижвания между летните и зимни убежища (10–60 km). Най-дългите регистрирани придвижвания не надвишават 140 km.

По време на извършените наблюдения в територията на имота не са регистрирани екземпляри от вида. Такива са наблюдавани на около 500 метра от площадката.

Очаквани въздействия върху вида:

1. *Пряко унищожаване на местообитания* – Площта на ИП, не попадат в границите на потенциални местообитания на вида. Въздействия не се очакват (степен 0).

2. *Фрагментация на местообитания* - Не се предвиждат дейности в гори с поне 5 дървета във фаза на старост, оценени като потенциални местообитания на вида. Фрагментация няма да има (степен 0).
3. *Увреждане на местообитания* - Липсват потенциални местообитания в района на ИП. Въздействия не се очакват (степен 0).
4. *Безпокойство* - В границите на възможно безпокойство (до 100 m от ИП) на практика липсват подземни убежища, в които видът зимува и се размножава. Въздействия не се очакват (степен 0).
5. *Барьерен ефект* - Инвестиционното предложение не е свързано с монтиране на високи линейни съоръжения, явяващи се преграда за миграциите на вида. Въздействие не се очаква (степен 0).
6. *Смъртност* - В района на ИП, липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква (степен 0).

1323 Дългоух ношник (*Myotis bechsteini*)

Биологични особености. Отделни индивиди се срещат почти из цялата страна. До 1985 г. са известни седем находища, а до края на 2006 г. – 34 находища. Най-висока е плътността на територии с надморска височина между 1000 m и 1400 m (средно 8.2 индивида от 12 находища). Видът е типичен обитател на старите широколистни гори. Най-висока е числеността му в мезофилни горски масиви с постоянен водоем, в низините с преобладаване на различни видове дъб и полски ясен, а в планините – на бук. Единични индивиди живеят в хралупи на дървета с диаметър на стъблото 13–20 cm на 0.7–5 m височина от земята. Колонии са установявани само в по-стари дървета с диаметър 40–55 cm на височина 5–12 m. Като летни убежища ползва хралупи на дървета и рядко жилищни постройки и пещери. Зимните убежища са пещери и галерии с висока влажност и температура между 4 и 11 градуса, по рядко при по-ниска от 1 до 7 градуса. Видът е стационарен, рядко извършва по-големи миграции (максимално до 60 km) (Kerth, Petit, 2005).

По време на извършените наблюдения в територията на имота не са регистрирани екземпляри от вида. Такива са наблюдавани на около 500 метра на юг и югозапад над горски масив.

Очаквани въздействия върху вида:

1. *Пряко унищожаване на местообитания* – Територията на ИП не представлява потенциални местообитания на вида. Въздействия не се очакват (степен 0).
2. *Фрагментация на местообитания* - Не се предвиждат дейности в гори с поне 5 дървета във фаза на старост, оценени като потенциални местообитания на вида. Фрагментация няма да има (степен 0).
3. *Увреждане на местообитания* - В границите на ИП липсват стари гори и подземни убежища, които са потенциални местообитания на вида. Въздействия не се очакват (степен 0).
4. *Безпокойство* - В границите на възможно безпокойство (до 100 m от ИП) на практика липсват стари гори, които са потенциални местообитания на вида и подземни убежища, в които видът зимува. Въздействия не се очакват (степен 0).
5. *Барьерен ефект* - Инвестиционното предложение не е свързано с монтиране на високи линейни съоръжения, явяващи се преграда за миграциите на вида. Въздействие не се очаква (степен 0).
6. *Смъртност* - В района на ИП липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква и в потенциалните ловни местообитания на вида, поради специфичната му биология (степен 0).

1308 Широкоух прилеп (*Barbastella barbastellus*)

Биологични особености. Рядък вид, срещащ се в горски ландшафти, предимно в планинските (най-високо установено на 1420 m н.в.) и полу-планинските райони. Обитава

обрасли с гори райони, главно в планините. Ловува в покрайнини на гори, над пътища и алеи в гори и паркове. През лятото женските формират малки колонии в цепнатини на кората на дърветата. Мъжките обикновено живеят поединично. Зимува главно в подземни убежища. У нас предпочита студени пещери, с температура около 0°C. Може да се намери близо до входа на пещерата дори при много студено време. Извършва локални миграции, които рядко надвишават 50 km. Копулацията е през есента и зимата.

Очаквани въздействия върху вида:

1. *Пряко унищожаване на местообитания* – Територията, на която ще се изгради обекта не представлява потенциални местообитания на вида. Въздействия не се очакват (степен 0).
2. *Фрагментация на местообитания* - Не се предвиждат дейности в гори с поне 5 дървета във фаза на старост, оценени като потенциални местообитания на вида. Фрагментация няма да има (степен 0).
3. *Увреждане на местообитания* - В границите на ИП липсват стари гори и подземни убежища, които са потенциални местообитания на вида. Въздействия не се очакват (степен 0).
4. *Безпокойство* - В границите на възможно безпокойство (до 100 m от ИП) на практика липсват стари гори, които са потенциални местообитания на вида и подземни убежища, в които видът зимува. Въздействия не се очакват (степен 0).
5. *Барьерен ефект* - Инвестиционното предложение не е свързано с монтиране на високи линейни съоръжения, явяващи се преграда за миграциите на вида и позволяват безпрепятствения полет на индивиди над територията на ИП. Въздействие не се очаква (степен 0).
6. *Смъртност* - В района ИП, липсват убежища на вида. Въздействие не се очаква и в потенциалните ловни местообитания на вида, поради специфичната му биология (степен 0).

Реализацията на инвестиционното предложение не е свързана с влияние върху реки и големи водни обекти и/или такива, които да доведат до нарушаване или друг вид увреждане на характерни за ихтиофауната местообитания. Изключва се въздействие върху видове риби.

Твърдокрили (Coleoptera)

Представителите на твърдокрилите 1088 Обикновен сечко (*Cerambyx cerdo*), 1089 Буков сечко (*Morimus funereus*), 1083 Бръмбар рогац (*Lucanus cervus*) и Алпийска розалия (*Rosalia alpina*) са видове чиито ларви се хранят изключително с изгнила дървесина от мъртви дървета. Местообитанията на тези видове са широколистни гори с изобилие от мъртва дървесина, каквито не се намират в границите на ИП. Заплахи за тях са тоталната промяна на местообитанията им, горски пожари, подмяна на видовия състав на насажденията в горите, използване на пестициди и големи инфраструктурни проекти. С реализирането на ИП не се предвиждат сечи и дейности в такива горски площи, които се обитават от тези видове.

Очаквани въздействия: На територията на инвестиционното предложение липсват подходящи местообитания за оценяваните видове. Върху обследвания терен няма стари дъбови и букови дървета, няма пънове или гнили дървета. Не се очаква реализацията на инвестиционното предложение да се отрази по какъвто и да е начин на местообитанията или популацията на видовете от разред твърдокрили, както в защитената зона, така и извън нея. Възможни въздействия върху вида – няма

Степен на въздействие: нулево.

Във връзка с гореизложеното трябва да се отбележи, че ИП по никакъв начин не засяга ефективно заети местообитания на защитени видове, които са предмет на опазване в защитената зона, както и други такива включени в приложение № 3 и №

4 от ЗБР. Няма установено наличие на стари дърета, хралупести дървета, гори във фаза на старост и такива с действащи гнезда на хищни и други птици или местообитания на прилепи. Трасето предмет на настоящото ИП не попада в границите на ЗЗ (с изключение на една много малка част в землище на с. Гранитово, общ. Елхово) или ЗТ. Значително отрицателно въздействие не се очаква. Няма да има фрагментация на ключови елементи на ЗЗ или бариерен ефект върху целеви видове, големи площи от имота ще бъдат незастроени и в тях ще се запазят части от най-характерната дървесна и храстова растителност, която и към настоящем не представлява ефективно заето целево местообитание на защитени видове и е антропогенизирана като цяло.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ: Реализацията на ИП няма да окаже значително отрицателно въздействие върху целостта и природозащитните цели на защитена зона BG0002021 „Сакар“ и на ЗЗ BG0000212 „Сакар“. Не се очаква значително отрицателно въздействие за защитените видове и природни местообитания в района на ИП. Няма да бъдат фрагментирани местообитания и популациите на редки, защитени и ендемични видове, характерни за зоната и в района на ИП, както и няма да бъде влошена структурата и динамиката на техните популации.